

servei militar i fou destinat a la Vall d'Aran, concretament a Vielha, on, amb el seu fiscorn, formà part de la Banda Militar durant 27 mesos. Durant la seva absència (és a dir, des d'octubre de 1943 i fins al febrer de 1946) la vacant fou ocupada pel llançanenc Salvi Pumareda i Ferrer (1894-1971), que el substituï en totes les seves posicions instrumentals.

Un cop llicenciat, el febrer de 1946, tornà a l'Escala per reingressar a *La Principal*, un retorn molt esperat per tots els seus companys músics, tota la seva família i, sobretot, pel seu pare. Tan anhelat era el retorn que el seu progenitor havia compost una sardana obligada de fiscorn especialment per a ell i per al seu lluïment, però no li havia posat títol. En donar-la-hi, en Josep Ma. pare li digué que hi posés el títol que volgués, ja que havia esperat a batejar-la perquè fos una sorpresa. El fill, al veure-ho, li digué: "*Has esperat per donar-me-la? Doncs ja sóc aquí!*", i aquesta exclamació, "*Ja sóc aquí!*", fou el títol que s'assignà a la sardana, la qual estrenà *La Principal de l'Escala* aquella temporada 1946-47.

Reincorporat de bell nou als rengles del conjunt escalenc, novament formà parella amb el jove Francesc Sala, però també participà el maig de 1946 en el primer viatge que *La Principal* féu a Madrid, acompanyant l'esbart de Sabadell; en el segon, el juny de 1949, amb el de Figueres, i al novembre de 1950 a Prada de Conflent. Durant aquest període, en Josep

"Processó de Corpus de 1948. Al centre, en primer terme, en Josep Ma. amb el seu fiscorn (col. R. Sabadí)".